

જુલાઈ-૨૦૧૯

સંચિ - ૫

સંપાદકીય બોર્ડ

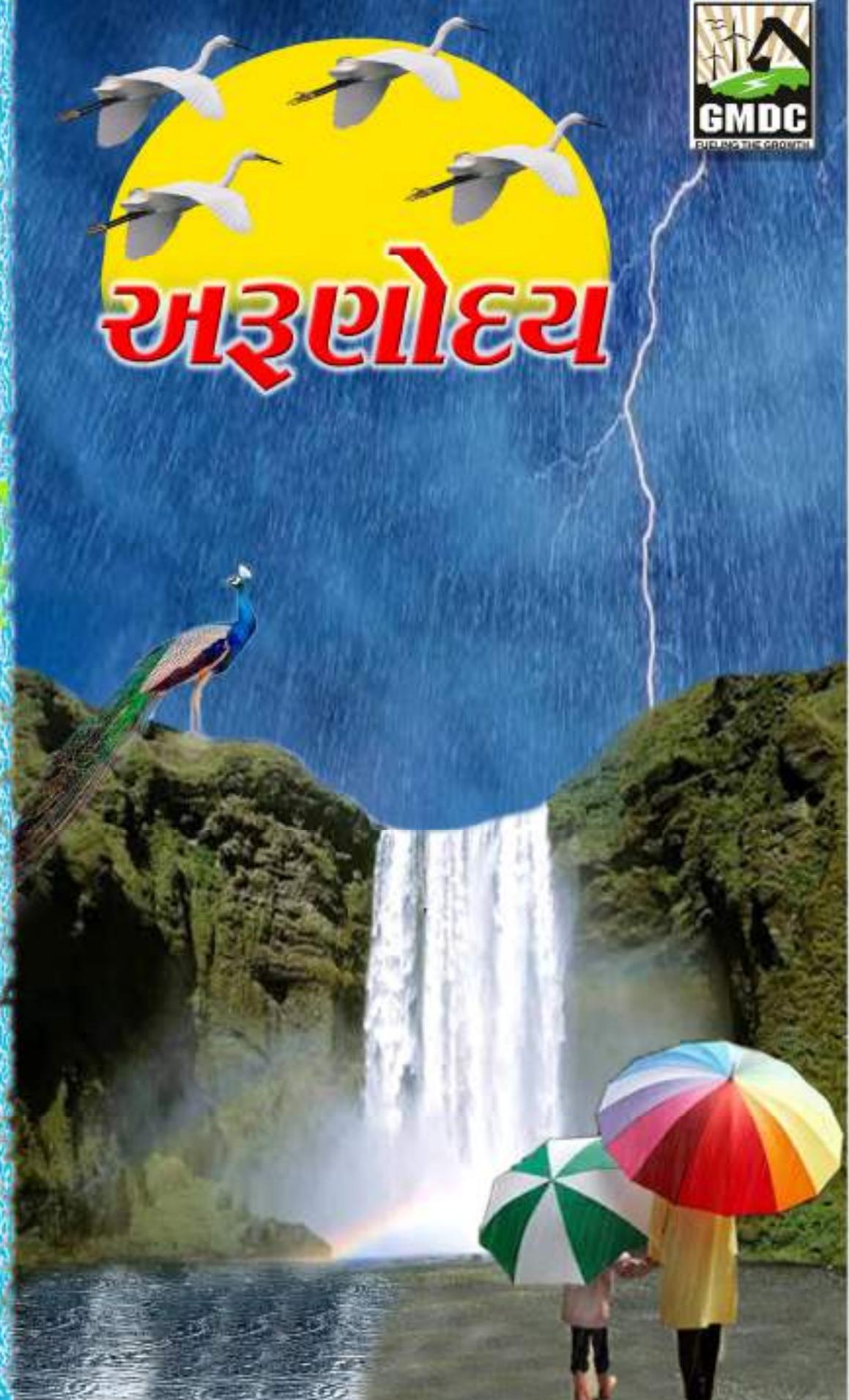
- આર.કે.શાહ
- અલે.કે.મેલતા
- અમ.અમ.નાસર

અનુક્રમણિકા

- પ્રાચીન માટેની વિવિધ રૂપો
- વાતાવરણ વિવિધ
- જાળવણી (Alpinism)
- વિવિધ વિવિધ
- કાંઠ એવા વિવિધ વિવિધ વિવિધ
- દીક વિવિધ
- તારીખી વિવિધ

અરણીદય

યુવા પેટીમાં લક્ષ્યની ઉણપ

કુ. બેન.વી. જોરણીયા
અભ્ય. માધ્ય. રિશાંક

આજની યુવાપેઢી આંધીમાં અટવાતી, મુશ્કેલીમાં મૂંગાતી અને પ રિસ્થિતિમાં પીસાતી રહેલી છે. તો વળી વ્યસનના રવાડે કે નિષ્ફળ જવાની બીકે આત્મહત્યા કરી લઇ જિંદગી ખતમ કરી નાંએ છે. આવા સમાચાર આપણને રોજબરોજ અખબારમાં વાંચવા મળે છે. તો આનું કારણ શું હોઈ શકે? શું તેના જીવનમાં કોઈ લક્ષ્ય નથી? કોઈ નિશ્ચિત ધોય તરફ આગળ વધવાની તમજા નથી?

લક્ષ્યની ઊણપથી યુવા પેઢી ગેરમાર્ગે દોરાતી હોય છે આજના શિક્ષણ સાથે જોડાયેલા યુવાન/યુવતીને આપણે પૂછી એ કે આગળ જઇ શું કરવું છે? તો તરત કહેશે :

પરીક્ષામાં કેટલા ટકા આવે તેના પર આધાર આ જ બાબત બતાવે છે કે લક્ષ્યની જ ઊણપ છે.

શુટેડ, બુટેડ, અપ- ડુ - ડેટ યુવાન/યુવતી જે સમયે જીવોતિષ્ઠ પાસે હાથ લાંબો કરી પૂછે કે જુઓ તો મારી ભાગ્યરેખા શું કહે છે? હું શું બનીશ? તે જ બતાવે છે કે જીવનમાં કોઈ લક્ષ્ય જ રાખ્યું નથી.

WIN AGAIN **WIN MORE** સોલોમાન ગ્રેની જેવું યાંત્રિક જીવન આજે જોવા મળે છે

"ક્ર્યું જુયો, માલૂમ નહીં, ક્ર્યું મરે માલૂમ નહીં,
સુખ્ખ હોતી હૈ, શામ હોતી હૈ,
જિંદગી વું હી તમામ હોતી હૈ"

Buy , Borrow અને steal વૃત્તિ ઘર કરી ગાઈ હોવાથી લક્ષ્ય નક્કી થતું નથી

ફીટમાં આવીને કોઈવાત નક્કી કરવી આ લક્ષ્યની ઊણપ જ છે.

જીવનમાં લક્ષ્યનું વિશેષ મહત્વ છે " લક્ષ્ય વિનાનું જીવન નાવિક વગરની છેડી જેવું છે લક્ષ્ય થીજ જીવન જીવંવાની દિશા નક્કી થાય છે.

માટે લક્ષ્યની પ્રાપ્તિ માટે આયોજન , પ્રયત્ન , ધીર્ય , સાતત્ય ખૂબ જ જરૂરી છે

* Nothing is impossible in this world " પ્રયત્ન થી અપંગ વ્યક્તિ પણ પર્વત પર થકી શકે છે. નિશ્ચિત લક્ષ્ય ને આંબી શકે છે.

* નિશાન ચૂક માફ, નહીં માફ નીચું નિશાન * ની માફક યુવા પદીએ આગળ વધતાં રહેવા માટે લક્ષ્યને પ્રાધાન્ય આપવું જ રહ્યું

'થાય એટલું નહીં પરંતુ કરીએ તેટલું થાય નો અભિગમ જરૂર લક્ષ્ય સુધી લઇ જાય છે. માટે જ દરેક યુવાન/ યુવતીએ " લક્ષ્ય તો હર હાલ મે ધાના હૈ " નો દઢ નિર્ધાર કરી વિકાસ તરફ થાત્રા કરવાની છે

સકળતાની સીડીઓ

નેસ.કુ. અહેતા
ઈ. આચાર્ય

માનવીને જીંદગીમાં સકળ થવું ખુબજ ગમે છે જીવનમાં સકળ થવા માટે સકળતાની અંદાજુત છ સીડીઓ છે (૧) ધ્યેય (૨) માન્યતા , વિશ્વાસ-આત્મવિશ્વાસ, ભરોસો (૩) એકાગ્રતા (૪) શિસ્ત (૫)પુરુષાર્થ (૬)શ્રદ્ધા,આસ્થા,વિશ્વાસ

સકળતા મેળવવા માટેનું પહેલું પગથીયું છે ધ્યેયજીવનમાં જ્યારે ધ્યેય નક્કી થાય ત્યારે પછી જ જીવનના માર્ગ આગળ વધી શકાય છે. ધ્યેયના બે પ્રકાર છે (૧) લાંબા ગાળાનું ધ્યેય(૨) ટુંકા ગાળાનું ધ્યેય

લાંબા ગાળાનું ધ્યેય એટલે ભવિષ્યમાં શું કરવું છે કે શું બનવું છે ટુંકા ગાળાનું ધ્યેય એટલે હાલમાં જ્યાં છે ત્યાં જે તે અભ્યાસના વર્ષમાં કેટલા ગુણો સાથે કેટલા ગુણાં કન્મેળવવા છે, એ નક્કી કરવું હંમેશાધ્યેય ઉંચું જ રાખવું જોઈએ ઉચ્ચતમ ધ્યેય સાથે કામ કરવામાં આવે તો યોક્સ સકળતા મળે છે. એટલે જ એક કવિ એ કહું છે કે “નિશાન ચુક માફ , નહિ માફ નીચું નિશાન”. જીવનમાં જ્યારે ઉચ્ચા લક્ષ સુધી પહોંચવું હોય તો તેને સિદ્ધ કરવા મહેનત પણ કરવી જ પડે.

માન્યતા એટલે પોતાની જાતમાં વિશ્વાસ હું ધાર્યું કામ કરી શકીશ એવી મજૂમ ભાવના સાથે મારે એ કાર્ય કરવું જ છે અને હું કરી જ શકીશ એ ભાવના એટલે આત્મવિશ્વાસ આત્મવિશ્વાસ એ ખુબ જ મહત્વનું સોપાન છે જ્યારે પોતાની જાત ઉપર જ વિશ્વાસ ન હોય તો કઇ રીતે સકળ થઈ શકાય આત્મવિશ્વાસ જાગે ત્યારે જરૂર સકળતા મળે. એટલે જ તો “અડગ મનના માનવીને હિમાલય નડતો નથી, ડગમગે ડગ જહાં રસ્તોય જડતો નથી”.

સકળતા મેળવવા માટે એકાગ્રતા ખુબ જ જરૂરી છે સ્વામી વિવેકાનંદ કહેતા “સકળતા માટે જરૂર છે ૩૦ % એકાગ્રતા અને ૩૦ % પુરુષાર્થ એકાગ્રતા કેળવવા અભ્યાસમાં રસ ઉત્પજ કરવો , હું સકળ જ થઈશ જેવા હણારાત્મક વિચારો કરવા વહેલી સવારે ક્ષયાનયોગ કે પ્રાણાયમ કરવા.

શિસ્ત એટલે સમયપાલન અને નિયમબધ્ય જીવન જે વ્યક્તિત સમયપાલન અને નિયમબધ્ય જીવન વિતાવે છે તે જીવનમાં જરૂર સકળતા હાંસલ કરી શકે છે સકળતા મેળવવા માટે પુરુષાર્થ પણ એટલો જ જરૂરી છે જીંદગીમાં સકળતા મેળવવા માટે પુરુષાર્થરૂપી ટેકસ ભરવો જ પડે છે ભગવાન પ્રત્યે દફ ભરોસો એટલે શ્રદ્ધા. શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસથી કરેલું કાર્ય જરૂર સકળતા અપાવનારું બને છે. જેમ દીવાના કોડિયામાં રહેલું તેલ કોડિયામાં રહેલી વાટને પ્રકાશના પ્રુજ પાથરવા માટે જલતી રામવામાં મદદરૂપ થાય છે.તેમ ભગવાન પ્રત્યે શ્રદ્ધાથી કરેલી પ્રાર્થના પણ જીવનમાં સકળતા માટે એટલી જ મદદ કરે છે. સમય તમારી પાસે છે, સમય તમારી સાથે છે, તો લાગી જાવ સકળતા મેળવવાના ધ્યેયમાં સકળતાની સીડીના પગથિયા પર પગ મુકી આગળ વધી જીવનમાં સકળતા હાંસલ કરીએ

સમાયોજન (Adjustment)

મિત્રાંકુલાલ બેન, ડૉકર
આપોજન સિસ્ટમ

• સામાન્ય રીતે આપણે કબારેક બસ કે અન્ય વાહનમાં મુસાફરી કરતાં હોઇએ છીએ, ત્યારે તે વાહનમાં જો બેસવાની જગ્યા ન હોય, તો આપણે સામે બેસનાર વ્યક્તિને સીટ ઉપર બેસવા માટે એડજસ્ટ થવાનું કહીશું તો, એ એડજસ્ટમેન્ટ કરવું એટલે સમાયોજન એવો અર્થ થાય છે પણ આપણે તો, કોઈ પણને અનુકૂળ થવું તેવો સામાન્ય અર્થ કરતાં હોઇએ છીએ. તો આવા સમાયોજનની વિશાળતા વિશે જરા જાણીએ.

રોજુદા જીવનમાં આપણે સર્વે નાની - મોટી સમસ્યા કે મું જવણ નો અનુભવ કરતાં કહીએ છીએ કે આપણે તે બાળક, ચુવાન, વૃધ્ય, પુરુષ, સ્ત્રી, ધનિક, ગરીબ, પ્રધાન કે વેપારી હોય, પણ જો આપણે તેને એક પ્રશ્ન પૂછીએ કે તમે સંપૂર્ણ સુખી છો ત્યારે જો ખરેખર તે પ્રમણિક હોશે તો તેનો જવાબ માત્ર નકાર માં જ હોશે. તેને પુછવાથી કહેશે કે, આમ તો મને કોઈ કુદાનથી નથી પણ ફ્લાષ્ટી બાબત જો પૂર્ણ થાય તો સુખી થાઉં એટલેકે દરેક ને વર્તમાન પરિસ્થિતિ કે સંજોગોથી અસંતોષ તો હોય જ છે જ્યારે કોઈ પત્રનો તાત્કાલિક ઉકેલ ન મળો, ત્યારે સમસ્યા ઉદ્ભબવી છે તેમ કહી શકાય.

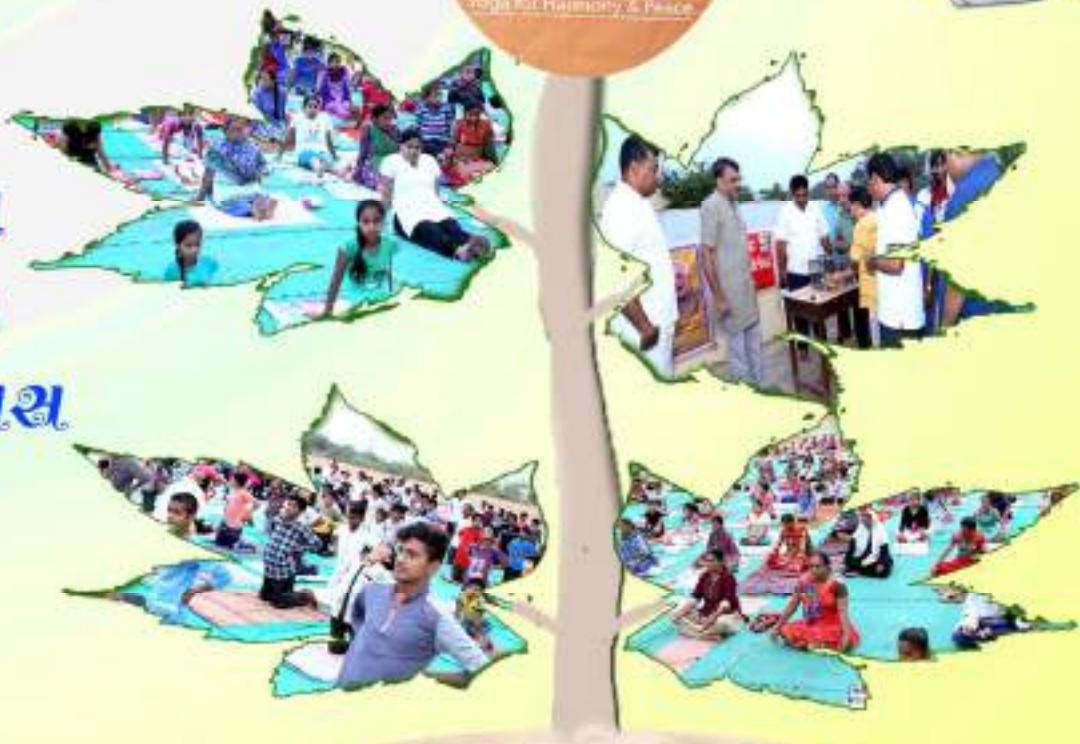
માનવી જરૂરિયાતોનું પોટલું કહેવાય છે કોઈપણ એક જરૂરિયાત સંતોષાય કે તરત બીજી જરૂરિયાત ઉદ્ભબવે છે પણ માનવીની તમામ જરૂરિયાતો કયારેય પણ સંતોષાતી હોતી નથી આપણે તે પ્રાપ્ત કરવા માટે, ભલે ને પાગલની જેમ દોડધામ કરીએ પણ તેમાંજો નિષ્ણળતા મળે તો તેને છુપાવવા પોતાની જાત નો આબાદ બચાવ કરીએ છીએ તેથી તે સમય પૂર્ણી રાહત મળે છે.

આ સર્વે બાબતો ઉપરથી કહી શકાય કે, પોતાની જરૂરિયાતોના સંતોષ અને આસપાસના વાતાવરણ વચ્ચે સુમેળ સાધવા માટે માનવી જે પ્રયાલ કરે છે તેને સમાયોજન કર્યું ગણાવી શકાય. એટલે કે સમાયોજનને જરૂરિયાત સંતોષ સાચે સંબંધ છે જો કે માનવીની સૌથી મોટી અને મહત્વની જરૂરિયાત તેની સલામતી ગણાય છે.

તેથી જો આપણે આપણી જાતને વધારે સારી રીતે સમજવી હોય તથા આસપાસના વાતાવરણને વધારે સારી રીતે સમજવું હોય તો સમાયોજન કરવું કે મેળ બેસાડવો જરૂરી છે.

विश्व
योग
दिवस

“એક ડળ પ્રદૂષણ મુક્ત પર્યાવરણ દર્શક”

પી.ડી. પટેલ
માન્યમાન્ય સિફારસ

વિશ્વ આખું આજે પ્રદૂષણથી ત્રસ્ત છે. પ્રદૂષણનું દુષ્પણ વધુ ખતરનાક છે. 17 મી સદીથી માંડીને આજાદિન સુધી થતી રહેલી અધોગીક કાંતિને લીધે પ્રદૂષણમાં ચિંતાજનક વધારો થતો રહ્યો છે.

આપણો જ્યારે 21 મી સઢી તરફ પ્રચાણ કરી રહ્યા છીએ ત્યારે તમામ માનવ, પણ, દરીયાએ, વન્ય સંપત્તિ નું અસ્તિત્વ જોખમાતું રહ્યું છેવાહનોથી અવાજ, પેટ્રોલ - ડિઝલ થી કાર્બન મોનોકસાઇડ જેવા જેરી વાયુએ, ઉધોગોથી ઓકાતા જેરી ધુમાડા, કૃષિમાં થતો રાસાયણિક તથા જં તુનાશક દવાઓનો છંટકાવ, જેરી ગેસનું ગળતર વગેરે બેશામ વધી રહ્યા છે. એવું લાગેછે કે આ પ્રક્રિયા જો સતત ચાલુ રહી તો તો પ્રદૂષણ રૂપી રાક્ષસ આપણાને વિના શરૂતે મોતને ઘાટ ઉતારી દેશે.

માટે જ કહેવાયા છે ને કે :

“Pollution means slow poison”

જો પ્રદૂષણને નાથવામાં નહીં આવેતો આપણું તેમજ ભાવિ પેઢીનું જીવન વધુદૂષક બની જશી.

**“If you don't kill pollution,
It will kill you.”**

આજે સમગ્ર વિશ્વ જ્યારે ‘પ જુન પર્યાવરણ દિન’ ઊજવી રહ્યું છે ત્યારે શિક્ષિત નાગરિક તરીકે મારે વિચારવું જોઈએકે શું હું પણ ગોવર્ધન ની લાકડી ન બની શકું? ભગીરથ અભિયાનમાં મારું યોગદાન ન આપી શકું? પ્રદૂષણ મુક્ત પર્યાવરણ નો હું વાહક ન બની શકું? આ વિચાર સતત સૌ નાગરીકને થાય તે અંત્યત જરૂરી છે.

ફક્ત વૃક્ષો વાવવાથી પ્રદૂષણમુક્તિ નહીં મળે, પરંતુ તેનું સાર્વત્રિક જતન પણ એટલું જ જરૂરી છે. ગ્લોબલ વોર્મિંગના ઉકેલ માટે યોજાતી સમિટ, પરિષદીના નક્કર પગલાં લેવાય તે જરૂરી છે.

Reduce
Reuse
Recycle

આ ત્રણ ર ની અસર આપણા કુદરતી વાતાવરણને પહોંચી છે.

પ્રદુષણ મુક્ત પર્યાવરણ માટે ફોરેસ્ટ મેનેજમેન્ટ , ગ્રીન હાઉસની સારસંભાળ , બાયો ગેસ , ડિઝલ ને પોત્સાહન , વીજળીના ઉત્પાદન માં હાઇડ્રો પાવરનો વપરાશ , સોલાર સિસ્ટમ , ઓગેનિક સિસ્ટમ તેમજ ઠકો ફેનલી સિસ્ટમ ને અપનાવવાનો અભિગમ આપણે સૌચે રાખવો પડશે ધરતી માતાનો સાચો શાયુગાર આપણા સૌના પ્રયત્નોથી કરી પાછો લાવવા આપણે કટિબધ્ય બનવું રહ્યું. ધીમી પણ કાંતિકારી ચળવળ વિના પ્રદુષણ ફૂર કરવું શક્ય નથી

"હમ સબકી હે યે જિલ્લેદારી.

પ્રદુષણ મુક્ત હો દુનિયા હમારી"

" Every day is world Environment day."

આપણું એક ડગ આ અભિગમ તરફ ધપણે તો જરૂર તેના સારા પરિણામો આપણને તેમજ બાવિ પેઢીને મળશે. ગોટલું વાય્યાં પણી આંબા પર ફળ આવતાં વાર લાગે, તે માફક આપણે પણ ધીર્ય રાખી આ દિશા તરફ વિચાર ને અમલી બનાવવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

બી.પી. પટેલ
માધ્યમિક શિક્ષક

ભેટ અમજો

મંદ	મદ	ચિંતા	ચિતા	ભાંડ	ભાડુ
હંસ	હસ	ભાંગ	ભાગ	વંદન	વદન
કંપાસ	કપાસ	બાંગ	બાગ	સંત	સત
કંપ	કપ	કંસ	કસ	ઉદર	ઉદર
કાંપ	કાપ	લંજન	લજન	વંશ	વશ
રંગ	રગ	માંગ	માગ	પંથ	પથ
બંગલો	બગલો	ગાંડુ	ગાડુ		

FATHER'S DAY SPECIAL

Bina D. Bhatt
Sec. School Teacher

My this year's Birthday brought me a zest to live my life. I remembered my school days where I couldn't celebrate it because it used to come during school vacations. This time it brought me many gifts & good wishes by my dear ones. It was a wonderful experience to celebrate it at the age of 45. I remembered the B'day that I had celebrated when I completed my teenage with my Father on the request of my handicapped brother. My eyes get wet when I see the photographs of that day. In every breathe of mine I have the person (my father) who was so dear to me that no one else can love as he did.

He is no more but I still feel his presence around me. I talk to him, whenever I feel down. I have a deep faith on "my father" that he is there to protect me and my family forever. Thanks to an almighty God who sent my Father " Shri Dinanath Bhatt" to taught me lessons of living a life. During the struggles and hard phases of life I remember him as a strong, handsome, efficient & unique guide. He handed over me to a person who promised my father to take care of me and keep me happy as has proved. I am also thankful to God for showering his blessings by giving me beautiful life and family. He was not just father he was more mother to me. I thank my father (Guru) and my God. Daddyji I miss you a lot.

Happy Father's Day & salute to all responsible fathers of this world from the princess of her father.